

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 бр.919/14
Дана 15.5.2015. године
Б Е О Г Р А Д

Р-6.1 зарада, накнада зараде

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Персиде Јовановић, председника већа, Невенке Калуђеровић и Зорице Смирчић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужене ББ, чији је пуномоћник АБ1, адвокат, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П1.бр.193/13 од 30.01.2014.године, у седници већа одржаној дана 15.5.2015.године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1.бр.193/13 од 30.01.2014.године, у ставу првом изреке у делу у ком је обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћене зараде исплати и то: за март 2008.године износ од 11.760,00 динара, за април 2008.године износ од 12.320,00 динара, за мај 2008.године износ од 12.320,00 динара, за јун 2008.године износ од 11.760,00 динара, за јул 2008.године износ од 14.352,00 динара, за август 2008.године износ од 13.104,00 динара, за октобар 2008.године износ од 14.352,00 динара, за новембар 2008.године износ од 12.480,00 динара, за децембар 2008.године износ од 14.352,00 динара, за јануар 2009.године износ од 15.312,00 динара, за фебруар 2009.године износ од 13.920,00 динара, за март 2009.године износ од 15.312,00 динара, за април 2009.године износ од 15.312,00 динара, за мај 2009.године износ од 14.616,00 динара, за јун 2009.године износ од 15.312,00 динара, за јул 2009.године износ од 16.008,00 динара, за август 2009.године износ од 14.616,00 динара, за септембар 2009.године износ од 15.312,00 динара, за октобар 2009.године износ од 15.312,00 динара, за новембар 2009.године износ од 14.616,00 динара, за децембар 2009.године износ од 16.008,00 динара, за јануар 2010.године износ од 12.193,00 динара све са законском каматом на сваки појединачни оброка и то почев од првог у месецу за претходни месец до исплате и у ставу трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1.бр.193/13 од 30.01.2014.године у преосталом делу става првог изреке и **ОДБИЈА СЕ**, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да

тужиоцу на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор исплати и то: за 2007.годину износ од 10.668,00 динара, са затезном каматом од 01.01.2008.године до исплате, за 2008.годину износ од 14.352,00 динара, са затезном каматом од 01.01.2009.године до исплате и за 2009.годину износ од 16.008,00 динара са затезном каматом од 01.01.2010.године до исплате.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова насталих поводом поступка по жалби.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1.бр.193/13 од 30.01.2014.године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име неисплаћене зараде и накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2007.годину, 2008.годину и 2009.годину исплати појединачне износе по месецима са затезном каматом као у њеном садржају, а ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 149.000,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је дао одговор на жалбу.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У поступку доношења првостепене пресуде, у потврђујућем делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је 01.4.2000.године засновао радни однос код туженог предузетника на неодређено време са пуним радним временом, ради обављања послова трговца на стоваришту у аа са утврђеним коефицијентом за обрачун зараде 1,00. Дана 25.01.2010.године тужиоцу је, с позивом на правила из члана 176 тачка 5 закона о раду решењем тужене престао радни однос, услед престанка рада послодавца. Истим решењем одређено је да ће запосленом све неисплаћене зараде, накнаде зараде и других примања које је остварио до престанка радног односа бити исплаћене у року од 30 дана. За утужени период од марта до августа 2008.године и од октобра до децембра 2008.године, као и за период од 01.01.2009.године до 25.01.2010.године тужени послодавац је за запосленог извршио уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на основицу коју чини минимална зарада, али тужиоцу није извршио исплату зараде. У утуженом периоду, стовариште тужене у аа, на ком је вршена продаја грађевинског материјала, није

радило, тужилац је био једини запослени на стоваришту, а тужилац је долазио на рад само да би нахранио псе који су чували стовариште. Осим стоваришта тужена је имала и производни погон у аа1 који се бавио производњом металне галантерије и производа од гуме и пластике. Након смрти свог супруга у марту 2009.године, тужена предузетница ББ се убрзо разболела, због чега више није могла да обавља делатност, па је на њен захтев Агенција за привредне регистре дана 25.01.2010.године донела решење којим се из Регистра привредних субјеката, због престанка обављања делатности дана 25.01.2010.године, брише предузетник ББ, СЗТР "АА". У циљу остварења стажа осигурања потребног за остварење права на пензију, тужилац се са супругом тужене предузетнице усмено договорио да тужени послодавац за тужиоца врши уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, али да му не исплаћује зараду. Износи досуђени ставом првим изреке пресуде на име зараде, представљају минималну зараду за пуно радно време и стандардни учинак, чију је висину првостепени суд утврдио на основу резултата вештачења од стране вештака финансијске струке од 28.02.2012.године. За утужени период тужени послодавац није доносио решење о коришћењу годишњег одмора тужиоцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужена дужна да тужиоцу накнади штету коју трпи због изгубљене зараде и неискоришћеног годишњег одмора до престанка радног односа, па је као основане усвојио постављене тужбене захтеве.

Доносећи ожалбену пресуду, у потврђујућем делу, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, а за своју одлуку дао разлоге које прихвата и овај суд.

Према правилима из члана 164 Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.24/05, 61/09) ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом.

Према општим начелима одговорности за штету из члана 154 Закона о облигационим односима и један од основа одговорности за штету је кривица. У случају права запосленог овај основ постоји када је незаконита одлука или незаконито поступање послодавца у узрочно-последичној вези са штетом коју запослени трпи.

Једна од основних обавеза послодавца из члана 16 тачка 4 је да запосленом обезбеди обављање послова утврђених уговором о раду. Послодавац је у смислу правила из члана 179 тачка 9 истог закона овлашћен да запосленом откаже уговор о раду ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, али је у таквој ситуацији дужан да пре отказа уговора о раду запосленом у смислу правила из члана 158 истог закона исплати отпремнину у висини утврђеној општим актом или уговором о раду.

У конкретном случају тужилац је уговором о раду од 01.4.2000.године засновао радни однос на неодређено време код тужене предузетнице на радном месту трговца, па је тако засновао радни однос тужиоцу без његове воље могао

престати само решењем послодавца о отказу уговора о раду који у смислу одредбе члана 185 Закона о раду мора бити дат у писменом облику и обавезно садржати образложење и поуку о правном леку. Тужени послодавац због престанка потребе за радом запосленог тужиоцу није отказао уговор о раду, тужиоцу супротно основним обавезама послодавца није обезбедио обављање уговорених послова, нити других послова, па је незаконито поступање туженог послодавца основ његове одговорности за штету коју тужилац трпи због изостале зараде до престанка радног односа дана 25.01.2010.године.

Суд није везан правним основом тужбеног захтева, па околност да досуђене износе тужилац потражује као износе неисплаћене зараде, а не накнаде штете због неостварене зараде нису од утицаја на правилност ожалбене пресуде донете у погледу овог тужбеног захтева.

Потврђена је и одлука у погледу споредног тражења, затезне камате на досуђене износе главног дуга, јер је донета правилном применом правила из члана 277, 324 став 2 у вези одредбе члана 186 Закона о облигационим односима и члана 110 Закона о раду.

Одредбом члана 60 став 4 Устава утврђено је да свако има право на правичну накнаду за рад и да се тог права не може одрећи.

Поштујући наведену правну норму изјава тужиоца којом се одрекао права на накнаду за рад у утуженом периоду је без правног дејства, па је тврдња поновљена у жалби туженог да је због пријатељских односа тужиоца са супругом тужене предузетнице тужени пристао да запосленог задржи на раду како би му омогућио стицање права на старосну пензију без значаја за оцену правилности ожалбене пресуде у погледу овог тужбеног захтева.

За обавезе које проистекну у обављању делатности радње, оснивач одговара целокупном својом имовином, како то произилази из правила прописаних одредбом члана 7 Закона о приватним предузетницима (“Службени гласник СРС”, бр.54/89) и (“Службени гласник РС”, бр.19/91...101/2005), који је био на снази до ступања на снагу Закона о привредним друштвима (“Службени гласник РС”36/11).

Из садржине наведене норме, произилази да за потраживања запосленог код предузетника одговара оснивач радње као физичко лице, па је за оцену правилности ожалбене пресуде у потврђујућем делу без значаја околност што је пре подношења тужбе суду радња чији је оснивач тужена престала да постоји.

Правилно је изреком ожалбене пресуде као тужена означена Ана Војновић, па околност да је у уводу пресуде као тужена означена Ана Војновић власник СЗТР “ВХФ” Банатски Карловац, иако је радња чији је тужена оснивач престала да обавља делатност пре подношења тужбе суду не представља недостатак због ког се ожалбена пресуда не може испитати.

Међутим, доносећи пресуду у преосталом делу става првог изреке ожалбене пресуде, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Према правном схватању усвојеном на Седници Грађанског одељења за радне спорове Апелационог суда у Београду 27.11.2011.године, право на накнаду за годишњи одмор за одређену годину остварује се сразмерно времену рада у тој години. Наиме, Закон о раду не садржи посебна правила о обиму права на годишњи одмор у одређеној календарској години у ситуацији када запослени нема остварени рад у току целе године. У одредби члана 69 овог закона, прописано је да у свакој календарској години запослени има право на годишњи одмор у трајању утврђеном општим актом и уговором о раду, а најмање 20 радних дана.

Признавање пуног годишњег одмора запосленом који у претходној години није радио супротно је законском разлогу за признавање права на годишњи одмор – ревитализацији радних способности запосленог, његовом одмору од рада. У конкретном случају тужилац фактички није радио у спорном периоду, па не остварује право на коришћење годишњег одмора и с тим у вези право на накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора.

Из изложених разлога, Апелациони суд у Београду је преиначио првостепену пресуду у овом делу и као неоснован одбио тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу накнади штету коју трпи због неискоришћеног годишњег одмора у 2007., 2008. и 2009.години.

Тужилац није успео у спору само у незнатном делу свог захтева због ког нису настали посебни трошкови, па је потврђена и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде којом је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове које је у парници имао за састав тужбе, приступ адвоката на тринаест одржаних и четири неодржана рочишта, састав три поднеска и трошкове вештачења у укупном износу од 149.000,00 динара, јер је донета правилном применом правила из члана 153 и 154 ЗПП-а.

Тужена је само незнатно успела у поступку по жалби, па јој не припадају трошкови настали поводом овог правног лека.

По правном схватању овог суда трошкови састава одговора на жалбу немају карактер нужних трошкова за вођење парнице, па је одбијен и захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у поступку по правном леку, а у висини АТ за састав одговора на жалбу.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 390 и члана 394 тачка 4 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11), одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа – судија
Персида Јовановић, с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић